



*Zveza Svobodnih Sindikatov Slovenije*

8. kongres, Ljubljana, 4. oktober 2017

## RESOLUCIJE

## Resolucija ZSSS: DELOVNI ČAS IN USKLAJEVANJU POKLICNEGA IN ZASEBNEGA ŽIVLJENJA

V Sloveniji postaja vedno večji problem spoštovanje zakonskih določb, ki se nanašajo na ureditev delovnega časa. Posledično temu pa so kršene tudi določbe kolektivnih pogodb, ki urejajo delovni čas delavk in delavcev. Pomembnost urejanja delovnega časa delavcev je v tesni povezavi z organiziranjem delovnega procesa na eni strani in s preživljanjem prostega časa delavk in delavcev na drugi strani. Prosti čas delavk in delavcev je zlasti pomemben z vidika zdravja in varstva delavcev kot tudi z vidika pridobivanja novih moči za uspešno izvrševanje delovnih obveznosti. Temu je namenjen tako dnevni kot tudi tedenski počitek.

Spletna anketa o delovnem času, ki jo je ZSSS izvedla v aprilu 2017, je pokazala, da kar 69 % anketiranih dela več kot 40 ur na teden, nad 50 ur pa kar 9 % delavk in delavcev. Več kot dve tretjini vprašanih poroča, da je v letu 2016 zaradi začasne prerazporeditve delovnega časa imelo konec leta presežek delovnih ur, katerih niso mogli koristiti, niti jim jih delodajalec ni plačal. Vedno več delavcev v okviru svojega rednega delovnega časa ne zmore več opraviti vseh delovnih nalog, velika večina njih pa ima zaradi slabe organizacije delovnega procesa premalo časa za dom in družino. Kar 43 % anketiranih pa je poudarilo, da predstavlja ureditev delovnega časa enega največjih problemov, s katerim se dandanes srečujejo.

Tako je izvedena anketa pokazala, da predolg in preveč fleksibilen delovni čas, ki sledi potrebam delodajalcem ali je posledica slabe organiziranosti delovnega procesa, vodi v izčrpanost in škoduje zdravju in varnosti zaposlenih.

Problem spoštovanja ureditve o delovnem času se kaže v vedno večjem obsegu opravljenih delovnih ur, daljšem ostajanju na delovnem mestu, preobremenjenosti delavcev, višanju absentizma v Sloveniji ter v kršitvi pravic delavcev do tedenskega in dnevnega počitka. To pa tudi pomeni, da dejanska izraba delovnega časa v vse večji meri posega v zasebno življenje delavcev.

V ZSSS nikakor ne pristajamo na vzpostavljanje prakse, po kateri se na zaposlene delavce vršijo razni pritiski, da ostajajo na delovnem mestu dlje in da opravljajo delo tudi po izteku rednega delovnega časa. Organizacija dela in zaposlovanje novih delavcev morajo biti pot, ki bodo potrebo po delu preko polnega delovnega časa zmanjšala na minimum.

Od Vlade RS zahtevamo, da prepoznajo potrebe delavcev, zlasti tistih z družinskimi obveznostmi ter odpravijo ovire, ki onemogočajo kvalitetno preživljanje zasebnega življenja ter oblikovanje učinkovitih nadzornih mehanizmov, ki bodo določbe o urejanju delovnega časa, počitkih in odmorih zagotavljala tudi v praksi (zagotovitev tim. "treh osmic" v praksi).

Pravica do dnevnega in tedenskega počitka, pravica do zasebnosti morajo postati ena izmed osnovnih pravic zaposlenih delavcev, kršitelje pa je potrebno brez kakršnihkoli izjem strogo kaznovati.

Ker vse več delodajalcev vse pogosteje posredno ali neposredno z dodeljevanjem delovnih obveznosti posega v prosti čas delavcev, zahtevamo, da se uzakoni pravica do "odklopa" ter da se prepove delodajalcem na kakršenkoli način odrediti delovne naloge delavcem v njihovem prostem času. Odrejanje tovrstnih nalog v prostem času se mora prepoznati kot oblika psihološkega nasilja nad zaposlenimi delavci in ustrezno sankcionirati.

Vlada RS mora v vseh podjetjih, ki so v večinski ali delni državni lasti, poskrbeti, da se bodo določbe o ureditvi delovnega časa in pravica do odklopa dosledno spoštovale v praksi. Nesprejemljivo je, da se pravice delavcev do počitka in odmora ter dela preko polnega delovnega časa kršijo v teh podjetjih.

Enako pričakujemo tudi od delodajalskih organizacij.

Od delodajalcev pričakujemo takšno organizacijo delovnega procesa, ki bo v čim manjšem obsegu zahtevala delo preko polnega delovnega časa. Potrebo po večjem obsegu dela in delu preko polnega delovnega časa je potrebno zapolniti z zaposlitvijo novih ljudi, ne pa z dodatno obremenitvijo že zaposlenih.

V ZSSS podpiramo dodatno izobraževanje delavcev, ki pa se mora odvijati v okviru rednega delovnega časa delavcev, ne pa, da so delavci dolžni se udeleževati tovrstnih izobraževanj izven rednega delovnega časa ali celo čez vikende.

Nasprotovali bomo kakršnimkoli spremembam evropske direktive o delovnem času, ki bi poslabševale položaj delavk in delavcev ali širile možnost izjem od maksimalnega tedenskega delovnega časa. Zavzemali se bomo za odpravo teh izjem in za uvedbo načela, da mora dogovorjen tedenski delovni čas veljati za vse zaposlene delavce, ne glede na to, v kateri dejavnosti opravljajo svoje delo.

Predlagamo, da se v okviru ekonomsko-socialnega sveta najmanj enkrat letno obravnava problematika delovnega časa ter usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja. Ekonomsko-socialni svet bi lahko tudi na ta način sprejemal določene usmeritve, ki bi izboljšale stanje na tem področju.

V okviru svojega dela se obvezujemo, da bomo posebno pozornost posvečali usklajevanju zasebnega in poklicnega življenja delavk in delavcev, upoštevajoč potrebe znotraj posameznega življenjskega ciklusa, zlasti tistih z družinskimi obveznostmi ter na vseh ravneh predlagali ukrepe, ki bodo pripomogli k spoštovanju določb o delovnem času.

**Resolucija ZSSS: BOLJŠA IN PRAVIČNEJŠA EVROPA ZA LJUDI!**

Gospodarska kriza, visoka stopnja brezposelnosti, socialno izključevanje ter nezadovoljstvo – skupaj z begunskimi kriznimi razmerami, Brexitom in terorizmom: vse to ustvarja med delavci in državljani krizo zaupanja v Evropsko unijo (EU), hkrati pa naraščajo čustva populizma, nacionalizma in ksenofobije.

Ponovno vzpostavljanje fizičnih in kulturnih meja ter spori in razlike med državami članicami EU ovirajo napredek pri skupnih projektih. Evropa je kriva za vse težave, ki trenutno tarejo ljudi, čeprav večina odgovornosti leži na odločitvah, ki so jih sprejele nacionalne vlade in institucije.

Postopek odločanja v EU je oslabil in medvladni mehanizmi, uvedeni po gospodarski krizi, so pogostokrat zamenjali metode skupnosti, zapisane v pogodbah o EU, s čimer je bil državljanom odvzet demokratičen nadzor nad evropskimi odločitvami.

EU je sedaj na križišču: ali se bo preoblikovala in reformirala v pravičnejšo in bolj socialno Evropo ali pa bo propadla. Raziskave kažejo, da je Brexit povzročil naraščajočo podporo EU pri državljanih v nekaterih državah članicah, zato moramo delati skupaj, da izgradimo pozitivno alternativo sedanji uniji.

Glavni dosežki evropskega združevalnega procesa, kot so mir in demokracija, enotni trg in gospodarsko sodelovanje, visoka raven izobraževanja, inovativnosti in tehnološkega razvoja, varstvo človekovih pravic, dobro delujoč socialni model in svoboda gibanja so povzročili, da je Evropa postala zelo dober kraj za življenje: ta dediščina ne sme biti ogrožena!

EU se je na svetovno gospodarsko krizo odzvala le z osredotočanjem na državne proračunske omejitve in izvoz: strukturne reforme za fleksibilnost delovne sile, krčenje javnih izdatkov v storitvah in socialnem varstvu, zniževanje plač in odprava kolektivnih pogajanj, so bila glavna orodja za prilagoditev nastalim razmeram. To pa ni rešilo nobenih težav, s katerimi se sooča evropsko gospodarstvo, temveč je namesto tega ustvarilo slabše okrevanje, stagnacijo in deflacijo, nesprejemljivo stopnjo brezposelnosti in negotovih oblik dela, revščino in socialno izključenost.

Zato je sedaj skrajni čas za trajnostno rast, ki za nas, sindikate, pomeni kakovostna delovna mesta, pravične delovne pogoje, enakost na trgu dela in v družbi, socialno vključenost in zaposljivost za vse.

EU mora pripraviti izredni načrt za naložbe in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, ki smo ga evropski sindikati predlagali v dokumentu »Nova pot za Evropo« že leta 2013. Okrepiti je treba javne naložbe, saj je to edini učinkovit način, da se sprožijo tudi zasebne naložbe. Drugo fazo »Junckerjevega« plana je treba preusmeriti v države in sektorje, ki ga najbolj potrebujejo, višina razpoložljivih sredstev se mora znatno povečati, hkrati pa mora plan podpirati industrijsko politiko EU.

Potrebna je uskladitev obdavčevanja, kot tudi boj proti davčnim utajam in davčnim oazam ter zagotavljanje pravičnega in progresivnega obdavčevanja za ljudi in poslovne subjekte. Nujno je treba priznati temeljno vlogo učinkovitih in vključujočih javnih storitev za socialno pravičnost in socialno kohezijo, kakor tudi za pravično in trajnostno rast. Na drugi strani je treba preprečiti razširjeno propagando proti vsemu, kar je javno.

Potrebno je posebno okrepljeno usklajevanje za Ekonomsko in monetarno unijo (EMU) v okviru procesa dokončanja njene arhitekture. Poleg tega je treba spremeniti mandat Evropske centralne banke in ga razširiti z vključitvijo polne zaposlenosti v njene cilje. Zdrava ekonomska politika in politika zaposlovanja morata podpirati enotno valuto, poleg obstoječe evroskupine ministrov za finance pa je treba preučiti tudi ustanovitev evroskupine ministrov za delo.

Izzive, ki jih sprožajo podnebne spremembe, trajnostna oskrba z energijo, digitalizacija, avtomatizacija in procesi prestrukturiranja, povzročeni z globalizacijo, je treba obravnavati s pomočjo strategije »pravične tranzicije«, ki zagotavlja, da bo ustvarjanje kakovostnih delovnih mest nadoknadilo uničena delovna mesta in da se najprej zaščitijo interesi delavcev in državljanov, da bi lahko imeli koristi od te nove ekonomske revolucije.

Spodbuditi je treba evropsko notranje povpraševanje, da bi dosegli pravično okrevanje. Plače so v preteklih letih zaostajale za produktivnostjo v veliki večini držav EU, življenjski stroški pa so se povečali, zato je za evropske delavce sedaj nastopil čas za splošno povečanje njihovih plač. To je treba doseči s krepitvijo kolektivnih pogajanj, z njihovo ponovno stabilizacijo v okoljih, kjer so bila porušena ter ustanavljanjem institucij in praks kolektivnega pogajanja v okoljih, kjer le-te ne obstajajo: izgradnja in krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev in nacionalnih pravnih okvirjev, so orodja za doseganje tega cilja. Tam, kjer je to potrebno, je treba težiti k višjim minimalnim plačam in k plačam, dostojnim za življenje.

Evropa mora oživeti in okrepiti svoj socialni model, predvsem s spreminjanjem prevladujočega mišljenja, ki na njega gleda kot na oviro za večjo konkurenčnost in gospodarsko rast. Namesto tega je treba priznati, da so države z visokimi plačami, močnim socialnim dialogom in kolektivnim pogajanjem ter stabilnim sistemom socialne zaščite, tiste države, ki ustvarjajo boljše ekonomske rezultate.

Socialna razsežnost EU mora doseči enak pomen kot ekonomsko upravljanje. Čas je, da se zažene proces evropskega socialnega semestra in čas je, da se zagotovi, da evropski steber socialnih pravic ne bo samo paliativen ukrep za popravljanje posledic ukrepov strogega varčevanja, ampak del skupne strategije preoblikovanja prihodnje Evrope. »Socialno tržna ekonomija« mora biti spet v središču EU.

Prekarnost in drobitev na trgu dela zahteva našo posebno pozornost, kot tudi nove oblike ekonomskih aktivnosti in zaposlovanja, ki vplivajo na prihodnost dela. Poleg boja proti starim in novim oblikam izkoriščanja, kot sta delo na črno in lažna samozaposlitev, zaslužijo nestandardni delavci in samozaposleni delavci posebne ukrepe, s katerimi se jim bo zagotavljalo enake pravice kot ostalim delavcem, kot je pravica do pogajanja za plačo, pravica do zdravstvenega in pokojninskega varstva, dostop do stalnega usposabljanja ter pravica do včlanjevanja v sindikat.

Socialni dialog med socialnimi partnerji in na institucionalni ravni, delavsko participacijo ter vplivanje delavcev na poslovne politike je treba podpreti in okrepiti, da bodo močnejši in v celoti izvajani v državah članicah in v vseh sektorjih, kjer je to potrebno, pa tudi s pomočjo pravnih okvirjev in obvezujočih ukrepov za izgradnjo kapacitet socialnih partnerjev.

Evropske institucije morajo postati bolj demokratične, pregledne, odgovornejše in učinkovitejše – delavci in državljani želijo občutiti, da njihov glas slišijo nosilci odločanja in da lahko razumejo in vplivajo na upravljanje Evropske unije.

Pogajanja o Brexitu in vključitev Fiskalnega pakta v Pogodbo o EU bodo zahtevala nekaj sprememb v pogodbi. To je priložnost za vzpostavitev konvencije z vključitvijo socialnih partnerjev in civilne družbe, s katero bi se temeljito spremenil Fiskalni pakt v sredstvo za podporo trajnostni in pravični rasti, prenovil Pakt za stabilnost in rast, ter v Pogodbo o EU vgradil Protokol o socialnem napredku, ki smo ga sprejeli evropski sindikati, socialni semester in Evropski steber socialnih pravic.

Evropski sindikati želimo takšno Evropsko unijo in enotni trg, ki bo temeljila na sodelovanju, solidarnosti in socialni pravičnosti – Evropsko unijo, ki bo sposobna konkurirati v svetu s trajnostnim gospodarskim in socialnim modelom.

Vsi si zaslužimo boljšo Evropsko unijo za naše delavce, mlade ljudi in upokojenca!

## **Resolucija ZSSS: ZAHTEVE ZSSS NA PODROČJU PLAČ - ČAS JE ZA NAŠE PLAČE**

Krize je konec. Kljub temu se nekateri sprašujejo, ali je sedaj pravi čas za povečanje plač delavcev. Po mnenju delodajalskih združenj in vlade za plače delavcev nikoli ni pravi čas. Plače bi morali uskladiti že več kot pred enim letom, z njihovim dvigom pa bi se povečala tudi potrošnja, domače povpraševanje in gospodarska rast. V času krize se je izkazalo, da so bili ukrepi ekonomske politike, ki so temeljili zgolj na varčevanju in zategovanju pasu, napačni, zaradi česar se je kriza zgolj podaljšala.

Tudi neoliberalno poudarjanje, da se zgolj z zniževanjem pravic delavcev, njihovih plač in fleksibilizacijo dela lahko povečuje konkurenčnost gospodarstva in zmanjšuje odhodke javnih financ je napačno/preživeto.

Neplačevanje davkov, prispevkov, razraščanje sive ekonomije, netransparentna razprodaja državnega premoženja, tajkunski odkupi in prevzemi, korupcija in klientelizem zgolj povečujejo nezadovoljstvo delavcev, razdor, povzročajo velike razlike in povečujejo neenakost, s tem pa tudi nezadovoljstvo delavcev in upokojenecv. V času krize se je v Sloveniji povečala socialna stiska in revščina. Bogati so na račun delavcev v zasebnem in javnem sektorju postali še bolj bogati, srednji sloj izginja, delavstvo pa se bori za preživetje. Nezadovoljstvo še krepki delovanje oblasti, ki velikokrat zaradi želje po vsečnosti in lastne majhnosti slepo sledi navodilom iz Bruslja, ECB in IMF v škodo države in delavstva.

Socialni sporazum za obdobje 2015-2016 je le mrtva črka na papirju. Zapis, da kolektivne pogodbe dejavnosti predstavljajo temelj za določanje višine in način obračuna plač v zasebnem sektorju, se ne uresničuje, saj zneski določeni v kolektivnih pogodbah dejavnosti močno odstopajo od dejanskih izplačil plač. Pregled najnižjih osnovnih plač pokaže, da je osnovna plača delavca tudi za VI. stopnjo izobrazbe nižja od minimalne plače. Podobno je tudi v javnem sektorju, kjer se zneski do 16. plačilnega razreda uvrščajo pod minimalno plačo. Minimalna plača tako v Sloveniji ne predstavlja plačnega dna, kot bi ga morala. Uskladitev najnižjih osnovnih plač v kolektivnih pogodbah zasebnega sektorja z dejanskim stanjem v gospodarstvu ne sme biti odvisna od volje posameznega delodajalca. Tudi zneski v javnem sektorju se morajo ustrezno prilagoditi.

Ekonomski kazalci kažejo, da se je kriza končala v letu 2014, v letu 2015 pa smo presegli dosežen BDP iz leta 2008, v prvem četrletju 2017 glede na enako obdobje leta 2016 pa se je BDP povečal za 5,3 %. Gospodarska uspešnost pa se ne odraža na plačah delavcev v zasebnem in javnem sektorju kot tudi ne v njihovih pravicah. Vedno več delavcev je s plačami nezadovoljnih. Delodajalci za nizka plačila ne najdejo novih delavcev in obremenjujejo obstoječe zaposlene; po delovni intenzivnosti pa smo po podatkih Eurofounda prvi v Evropi.

Podatki AJPes in GVIN o poslovanju podjetij kažejo, da se uspešnost poslovanja podjetij izboljšuje, dobički so se v letu 2016 glede na 2015 povečali za 69,70 % in so znašali 3,2 mrd EUR. Podjetja so v zadnjih treh letih ustvarila 7,5 mrd EUR več dodane vrednosti, od tega pa niso niti petino namenili za plače delavcev. Premoženje lastnikov se povečuje, delavci pa ostajajo revni.

Zato je zadnji čas za povišanje delavskih plač. Tudi v javnem sektorju so se delavcem v času krize zmanjšale plače in čas je da se tudi v javnem sektorju plače povečajo.

Prav tako povprečne bruto plače zaposlenih zaostajajo za rastjo produktivnosti. Kriza je vplivala na usklajevanje in ohranjanje realne vrednosti plač, zato je nujno potrebno obnoviti redno usklajevanje v skladu z inflacijo in produktivnostjo.

Minimalna plača mora zagotoviti dostojno življenje delavcu in njegovi družini, prav tako pa mora biti osnova oz. izhodišče plačnega sistema in plačno dno.

Plačna politika mora biti odraz odgovornega socialnega dialoga, tako na panožnem kot na podjetniškem nivoju in ne sme biti odvisna od dobre volje posameznega delodajalca.

Naše zahteve so:

Zahtevamo, da se ustvarjena dodana vrednost pravično razdeli med delo in kapital.

Zahtevamo, da se znesek za prvi tarifni razred po kolektivnih pogodbah določi v višini minimalne plače.

Zahtevamo, da se plače redno usklajujejo z inflacijo in delom produktivnosti dela.

Zahtevamo obvezno delitev dobička.

Zahtevamo pošteno plačilo za opravljeno delo, izgovori, da bodo dvigi plač povzročili težave podjetjem v krizi, ne smejo biti razlog, da se ustvarjena dodana vrednost ne deli med delavce.

Zahtevamo, da višina minimalne plača omogoča dostojno življenje delavcu in njegove družini in njihovo vključenost v družbo.



**Resolucija ZSSS: BRANILI BOMO SOCIALNO DRŽAVO**

Delavci se edino solidarno združeni v sindikate uspešno borimo za pošteno plačilo za opravljeno delo in druge delavske pravice. Solidarno povezani v socialni državi pa si državljani enako zagotavljamo blagostanje in socialno varnost. V socialni državi solidarno vsakemu posamezniku in njegovi družini zagotavljamo enake možnosti v šolskem sistemu in za poklicno pot ter s sistemi socialne varnosti zajamčeno socialno varnost v primeru brezposelnosti, bolezni, poškodbe, rojstva otroka, invalidnosti, starosti in smrti tistega, ki preživlja družino. Socialna država preprečuje revščino ter zagotavlja vsakomur dostojanstvo in človeka vredno življenje.

Čeprav Ustava Republike Slovenije v 2. členu določa, da je Slovenija pravna in socialna država, pa ju mora v praksi vedno znova izboriti vsaka generacija. Socialno državo namreč omogoča pravična delitev bremen med kapitalom in delom. Poslovni lobiji, ki želijo večji delež kapitalu, zato terjajo od politike pokojninsko in zdravstveno reformo z odpravljanjem elementov solidarnosti v sistemih socialne varnosti. Zahteve po zmanjšanju solidarnosti v socialnih sistemih in posledično po prenosu odgovornosti za zajamčeno raven socialne varnosti s socialne države na posameznika torej pomenijo nižanje delavskih pravic.

Da bi ohranili in izborili pravično ceno delavčevega dela, bo ZSSS v ekonomsko-socialnem svetu v socialnem dialogu o predlaganih reformah neomajno branila socialno državo. Ko bo treba, bomo aktivirali tudi sindikalno članstvo za demonstracije in solidarnostne stavke.

## Resolucija ZSSS: SOCIALNI DIALOG

Socialni dialog je eden od osnovnih elementov evropskega socialnega modela.

Države z uspešnim, učinkovitim socialnim dialogom ter razvitim socialnim partnerstvom sodijo dandanes med najuspešnejše države sveta. Tako na področju gospodarske rasti, konkurenčnosti kot tudi na področju blaginje njenih državljanov.

Nesporno sta gospodarska kriza in z njo povezano enostransko uvajanje varčevalnih ukrepov imela negativen vpliv na socialni dialog ter na ekonomsko-socialni položaj mladih, delavcev in upokojenecv. Nekritično sledenje predlogom nekaterih mednarodnih institucij, ki so izhod iz krize utemeljevale z zmanjševanjem delavskih in socialnih pravic ter sprejemanje odločitev mimo aktivne vloge socialnih partnerjev, zlasti sindikatov, se na področju kvalitete socialnega dialoga pozna še danes.

Opazen je namreč trend, s katerim se želijo nekateri zakoni, ki so se do sedaj tradicionalno obravnavali in oblikovali v okviru socialnega dialoga, sprejemati brez aktivne vloge socialnih partnerjev. Prav tako je moč zaznati, da želijo nekatere delodajalske organizacije zmanjšati vpliv kolektivnih pogodb dejavnosti na bipartitno urejanje industrijskih odnosov na državni ravni in celotno dogovarjanje prepustiti na raven posameznega delodajalca. To se zlasti vidi tako v številu sklenjenih in veljavnih kolektivnih pogodb dejavnosti kot tudi v težavah pri sklepanju novih kolektivnih pogodb. Opazen je trend, kjer se želi minimalizirati vlogo sindikata pri urejanju pravic delavcev in delavk in celotno urejanje odnosov z delavci v čim večji meri prepustiti posameznim delodajalcem.

V ZSSS tovrstnim poskusom odločno nasprotujemo! Prepričani smo, da se stabilni in močni industrijski odnosi lahko uspešno oblikujejo in razvijajo izključno v okviru socialnega dialoga, tako na bipartitni ravni (skozi kolektivne pogodbe) kot tudi v okviru tripartitne ravni (zlasti pri oblikovanju zakonov). Zato je potrebno socialnemu dialogu priznati že dosežene rezultate in zagotoviti ustrezno mesto v slovenskem družbenem sistemu.

V tem kontekstu se bomo zavzemali za vključitev socialnega dialoga v Ustavo RS kot najvišjem veljavnem pravnem aktu na državni ravni. Prepričani smo, da je potrebna ustavno-pravna prepoznava socialnega dialoga kot enega izmed temeljev družbenega razvoja in delovanja države. Država mora podpirati in ustvarjati možnosti za socialni dialog, ob upoštevanju avtonomije socialnih partnerjev. Zlasti je potrebna pripoznavna in pomen delovanja ekonomsko-socialnega sveta.

Država mora ustvarjati pogoje, ki bodo omogočili materialno podlago za krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev in s tem zagotovila pogoje za nadaljnji razvoj socialnega dialoga v Sloveniji, ki je kot temelj socialnega modela priznan tudi v Pogodbi o delovanju Evropske unije.

Prav tako se bomo zavzemali za dosledno spoštovanje Resolucije o normativni dejavnosti, predvsem v povezavi z oblikovanjem in sprejemanjem zakonov, ki posegajo na področje pravic delavcev ter njihovega socialnega položaja. Dosledno bomo uveljavljali načelo: *nič o delavcih, o njihovih pravicah in njihovem socialnem položaju brez sindikatov!*

Kvaliteten in učinkovit socialni dialog lahko vodijo samo močni in za to ustrezno usposobljeni socialni partnerji. Zato smo prepričani, da je potrebno za zagotovitev učinkovitosti socialnega dialoga povečati vlogo ekonomsko-socialnega sveta, tako v okviru zakonodajnega postopka kot tudi pri oblikovanju različnih strategij na državni in evropski ravni. Država pa mora za uspešno delovanje socialnih partnerjev in ekonomsko-socialnega sveta nameniti tudi zadostna finančna sredstva, ki naj se uporabijo za oblikovanje različnih neodvisnih raziskav in študij, ki pripomorejo k lažjemu informiranju in strokovnejšemu delovanju. Seznanitev in izmenjava dobrih praks na področju učinkovitega delovanja socialnega dialoga je nujna.

Razvoj socialnega dialoga je tesno povezan z razvojem kolektivnega dogovarjanja. Zato bomo posebno pozornost posvečali vključitvi vsebin evropskih socialnih sporazumov v kolektivne pogodbe dejavnosti in tudi na ta način poskušali povečati vlogo socialnih partnerjev pri urejanju družbenih odnosov v Sloveniji, zlasti na področju trga dela.

V ZSSS se zavedamo dejstva, da tekom pogajanj, zlasti na področju kolektivnega dogovarjanja, moč argumenta in dokazovanja vedno ne da željenega rezultata ter da velikokrat k uspešnosti sindikalnega delovanja ter zaščiti in uveljavitvi novih pravic pripomore argument moči in pritiska. Vendar pa se bomo kljub temu primarno zavzemali, da se prepotrebne spremembe na področju izboljšanja socialnega položaja ljudi primarno dosežajo dogovorno, v okviru tri in bipartitnega socialnega dialoga in bomo argument moči uporabili kot zadnje sredstvo za zaščito in uveljavitev interesov ljudi, naših članov.

Socialni dialog ter priznavanje enakopravnosti socialnih partnerjev pri urejanju družbenih in ekonomskih odnosov je vrednota! Vrednota, brez katere ni stabilnega, uravnoveženega in trajnostnega razvoja. In to bo eno izmed vodil našega delovanja v prihajajočem mandatnem obdobju.